

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ประจำเดือนพฤศจิกายน 2563

หัวข้อข่าว	หน้าที่
1. IDACA จัดฝึกอบรมเรื่องการขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรให้แก่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ 8 ประเทศในเอเชีย (5 พฤศจิกายน 2563)	3
2. ญี่ปุ่นตรวจพบไก่สงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงในจังหวัด Kagawa (6 พฤศจิกายน 2563)	3
3. ในเดือนกันยายน 2563 ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตรฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (6 พฤศจิกายน 2563)	4
4. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จัดประชุมคณะอนุกรรมการโรคสัตว์ปีกเพื่อรับมือมาตรการโรคไข้หวัดนก (7 พฤศจิกายน 2563)	6
5. สหรัฐฯ มีความเป็นไปได้ที่จะขอเจรจาเปิดตลาดกับญี่ปุ่นเพิ่มเติมสำหรับข้าวและผลิตภัณฑ์จากนม ภายหลัง Mr. Biden ประกาศชัยชนะในการเลือกตั้งประธานาธิบดี (10 พฤศจิกายน 2563)	6
6. รมว. เกษตรฯ ญี่ปุ่น เรียกร้องให้ดำเนินการฆ่าเชื้อในฟาร์มเลี้ยงไก่แรงด่วนในพื้นที่ 12 จังหวัด (11 พฤศจิกายน 2563)	7
7. สินค้าเกษตรสำคัญไม่อยู่ในสินค้าที่ต้องลดหรือยกเลิกภาษีนำเข้าภายใต้ความตกลง RCEP (11 พฤศจิกายน 2563)	8
8. รมว. เกษตรฯ ญี่ปุ่น แถลงนโยบายเป็นครั้งแรกต่อคณะกรรมการการค้าการเกษตรฯ สภาผู้แทนราษฎร (11 พฤศจิกายน 2563)	8
9. จังหวัด Kagawa เริ่มขั้นตอนกำจัดไก่ในฟาร์มที่ตรวจพบโรคไข้หวัดนกกรณีที่ 3 ของฤดูกาลนี้ (12 พฤศจิกายน 2563)	9
10. ญี่ปุ่นพบไก่ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) กรณีที่ 4 ในจังหวัด Kagawa (13 พฤศจิกายน 2563)	10
11. คณะกรรมการการค้าการเกษตรฯ เริ่มพิจารณาร่างแก้ไขกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ (13 พฤศจิกายน 2563)	10
12. ญี่ปุ่นตรวจพบโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงเป็นกรณีที่ 4 ของฤดูกาลในจังหวัด Kagawa (14 พฤศจิกายน 2563)	11
13. รัฐบาลญี่ปุ่นมองการลงนามความตกลง RCEP จะไม่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรฯ (16 พฤศจิกายน 2563)	12
14. ญี่ปุ่นตรวจพบโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงเป็นกรณีที่ 5 ของฤดูกาลในจังหวัด Kagawa (16 พฤศจิกายน 2563)	14
15. ผลการศึกษาในเบื้องต้นพบว่าค่าใช้จ่ายในการจัดหาเครื่องจักรกลทางการเกษตร เป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ (17 พฤศจิกายน 2563)	14
16. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น ตั้งเป้ารักษาพื้นที่ทางการเกษตร 3.97 ล้านเฮกตาร์ ในปี 2573 (19 พฤศจิกายน 2563)	15

หัวข้อข่าว	หน้าที่
17. ญี่ปุ่นจัดทำร่างยุทธศาสตร์ส่งออกสินค้าเกษตรฯ รายสินค้าเพื่อผลักดันการส่งออกมูลค่า 5 ล้านล้านเยน ภายในปี 2573 (20 พฤศจิกายน 2563)	16
18. ญี่ปุ่นตรวจพบไก่ต้องสงสัยติดโรค HPAI กรณีที่ 6 ในจังหวัด Kagawa (20 พฤศจิกายน 2563)	17
19. จังหวัด Kagawa เร่งดำเนินมาตรการรับมือการแพร่ระบาดของโรค HPAI ภายหลังยืนยันไก่ต้องสงสัยติดโรคฯ กรณีที่ 6 และ 7 (21 พฤศจิกายน 2563)	18
20. ค่า CPI สินค้าอาหารในเดือนตุลาคม 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (22 พฤศจิกายน 2563)	19
21. ญี่ปุ่นตรวจพบไก่ต้องสงสัยติดโรค HPAI อีกเป็นกรณีที่ 8 ในจังหวัด Kagawa (22 พฤศจิกายน 2563)	20
22. ยอดจำหน่ายของซูเปอร์มาร์เก็ตในเดือนตุลาคม 2563 ยังคงขยายตัวต่อเนื่อง (24 พฤศจิกายน 2563)	20
23. คณะอนุกรรมการโรคสัตว์ปีกจัดทำข้อเสนอเร่งด่วนเพื่อรับมือการระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (25 พฤศจิกายน 2563)	21
24. ญี่ปุ่นพบไก่ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงในจังหวัด Fukuoka เป็นครั้งแรกของฤดูกาลนี้ (26 พฤศจิกายน 2563)	22
25. คณะกรรมาธิการเกษตรฯ วุฒิสภา พิจารณาร่างแก้ไขกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ (27 พฤศจิกายน 2563)	22
26. ผลการประมูลข้าวนำเข้าแบบ SBS ครั้งที่ 3/2563 คิดเป็นร้อยละ 30 (27 พฤศจิกายน 2563)	23
27. ญี่ปุ่นตรวจพบไก่ต้องสงสัยติดโรค HPAI กรณีที่ 10 ของฤดูกาลนี้ในจังหวัด Hyogo (27 พฤศจิกายน 2563)	24
28. ปริมาณการผลิตข้าวที่ลดลงของออสเตรเลียส่งผลกระทบต่อ การประมูลข้าวนำเข้าแบบ OMA (29 พฤศจิกายน 2563)	24

1. IDACA จัดฝึกอบรมเรื่องการขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรให้แก่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ 8 ประเทศในเอเชีย (5 พฤศจิกายน 2563)

สถาบันพัฒนาสหกรณ์การเกษตรแห่งเอเชีย (IDACA) เริ่มจัดการฝึกอบรมทางออนไลน์เรื่องการขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรให้แก่เจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรจากประเทศในภูมิภาคเอเชียจำนวน 8 ประเทศ ตั้งแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2563 โดยเป็นการได้รับมอบหมายจากองค์กรสัมพันธภาพสหพันธ์ระหว่างประเทศ (ICA-AP) ซึ่งจะมีการอธิบายเกี่ยวกับวิธีการจำหน่ายและกระจายสินค้าของสมาคมสหพันธ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (JA Zennoh) สหกรณ์การเกษตร (JA) และร้านค้าเกษตรกร (Farmers' Market) จนถึงวันที่ 25 พฤศจิกายนนี้

เดิมทีโครงการดังกล่าวจะเชิญผู้เข้าร่วมในหลักสูตรมาเข้ารับการฝึกอบรม ณ ประเทศญี่ปุ่น แต่เนื่องจากการระบาดของ COVID-19 จึงได้เปลี่ยนเป็นการฝึกอบรมทางออนไลน์แทน มีผู้เข้าร่วม 13 คน จาก 8 ประเทศ เช่น ภูฏาน และอินเดีย ทั้งนี้ จะมีการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ JA และสหกรณ์การประมง นอกจากนี้ จะมีการฉายวิดีโอเกี่ยวกับพื้นที่จริงที่ได้ถ่ายทำไว้ก่อนล่วงหน้าแล้ว อีกทั้งยังได้รับความร่วมมือจาก JA Group ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการของ JA Zennoh กิจกรรมการให้คำชี้แนะแก่เกษตรกรของ JA กลไกการทำงานขององค์กรผู้ผลิต กลยุทธ์ในการจำหน่ายและระบบการกระจายสินค้าของ JA ระบบ GAP และการบริหารจัดการร้านค้าเกษตรกร

หลักสูตรดังกล่าวจัดอบรมในวันธรรมดา วันวันเสาร์อาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ และจะให้ผู้เข้าร่วมจัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ในช่วงสุดท้ายของการอบรม

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

2. ญี่ปุ่นตรวจพบไก่สงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงในจังหวัด Kagawa (6 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) แถลงตรวจพบไก่ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ในฟาร์มเลี้ยงไก่ในเมือง Mitoyo จังหวัด Kagawa โดยเป็นการตรวจพบในฟาร์มเลี้ยงไก่ครั้งแรกนับจากตรวจพบครั้งล่าสุดในเมือง Sanuki จังหวัด Kagawa เช่นกันเมื่อเดือนมกราคม 2561 ทั้งนี้ ฟาร์มที่ตรวจพบในครั้งนี้อาศัยไก่ประมาณ 330,000 ตัว ซึ่งถือว่าเป็นฟาร์มที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในบรรดาฟาร์มที่เคยตรวจพบโรค HPAI ในอดีตที่ผ่านมา

ภายหลังพบไก่ล้มตายประมาณ 2,000 ตัว เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายนที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่สำนักงานสุขอนามัยปศุสัตว์ของจังหวัด Kagawa จึงเข้าตรวจสอบ โดยผลการตรวจสอบอย่างง่ายพบว่า ไก่จำนวน 11 ตัว จาก 13 ตัว มีผลตรวจเป็น Positive จากนั้นจังหวัดจึงได้จัดส่งผลการตรวจยืนยันไปยัง MAFF ซึ่งต่อมาตรวจพบไวรัสสายพันธุ์ H5 และได้ยืนยันไก่ต้องสงสัยติดโรคเมื่อช่วงเช้าของวันที่ 5 พฤศจิกายน 2563

ในวันเดียวกัน MAFF กำหนดให้พื้นที่ในรัศมี 3 กิโลเมตร เป็นพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้าย โดยห้ามไม่ให้มีการล่าเลี้ยงไก่และไขไก่ออกนอกฟาร์ม ซึ่งประกอบไปด้วยฟาร์มเลี้ยงไก่จำนวน 26 แห่ง เลี้ยงไก่รวม 1.89 ล้านตัว ขณะเดียวกัน ได้กำหนดให้พื้นที่ในรัศมี 3 - 10 กิโลเมตร เป็นพื้นที่จำกัดการขนย้ายออก ซึ่งประกอบไปด้วยฟาร์มเลี้ยงไก่จำนวน 89 แห่ง เลี้ยงไก่รวม 2.73 ล้านตัว นอกจากนี้ MAFF ได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบ

เส้นทางการติดโรค และมอบหมายให้ Mr. Yasuhiro HANASHI รัฐมนตรีช่วยว่าการ MAFF ลงพื้นที่ พร้อมนี้ได้ออกหนังสือแจ้งให้ทุกจังหวัดยกระดับการดูแลสุขอนามัยปศุสัตว์และเรียกร้องให้มีการแจ้งโดยด่วนหากพบเหตุผิดปกติ จากนั้นไป จังหวัด Kagawa จะดำเนินการกำจัดและฝังกลบไก่ให้แล้วเสร็จภายใน 2 – 3 วัน ซึ่ง MAFF จะจัดส่งเจ้าหน้าที่สนับสนุนฉุกเฉินเพื่อช่วยดำเนินการกำจัดดังกล่าวด้วย

นอกจากนี้ เมื่อเช้าวันที่ 5 พฤศจิกายนที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง Mr. Yoshihide SUGA นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้ประสานผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ระวางอย่างเข้มงวด พร้อมทั้งให้มีการให้คำชี้แนะและความช่วยเหลือเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาด ในวันเดียวกัน Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF จัดการประชุมศูนย์บัญชาการมาตรการป้องกันโรคใช้หวัดนก โดยระบุว่า ต้องการให้เร่งดำเนินการรับมือให้ครบถ้วนและรวดเร็ว เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค

ทั้งนี้ ญี่ปุ่นจะระงับการส่งออกเนื้อไก่และไข่ไก่เป็นการชั่วคราว โดยจากข้อมูลของ MAFF พบว่า ในปี 2562 ญี่ปุ่นส่งออกเนื้อไก่มูลค่า 1,940 ล้านบาท และไข่ไก่มูลค่า 2,210 ล้านบาท จากนั้นไปรัฐบาลญี่ปุ่นจะเจรจากับประเทศผู้นำเข้าในการใช้มาตรการ Zoning สำหรับการส่งออกจากจังหวัดที่ไม่มีการตรวจพบโรคใช้หวัดนก เพื่อให้ญี่ปุ่นกลับมาส่งออกได้อีกครั้งโดยเร็ว อนึ่ง ญี่ปุ่นยังไม่เคยรับรายงานว่ามีการติดโรคใช้หวัดนกจากการรับประทานเนื้อไก่และไข่ไก่ในประเทศ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

3. ในเดือนกันยายน 2563 ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตรฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (6 พฤศจิกายน 2563)

ในเดือนกันยายน 2563 ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหาร มูลค่า 79,900 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 3 เนื่องจากยอดจำหน่ายผลไม้สำหรับรับประทานในครัวเรือน เช่น องุ่นพันธุ์ Shine Muscat อยู่ในเกณฑ์ดี อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ในภูมิภาคยุโรปส่งผลกระทบต่อ การให้บริการของร้านอาหาร และอาจส่งผลต่อการส่งออกสินค้าเกษตรฯ ของญี่ปุ่นจากนี้ไป

การส่งออกผักและผลไม้ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากความต้องการบริโภคในครัวเรือนขยายตัว เช่นเดียวกับในประเทศญี่ปุ่น โดยองุ่นมีมูลค่าส่งออก 1,600 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 74 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ผู้ประกอบการส่งออกระบุว่า องุ่นพันธุ์ Shine Muscat ได้รับความนิยมในต่างประเทศ การส่งออกไปยังฮ่องกงและสิงคโปร์ขยายตัว โดยผลไม้ที่ไม่หุหรรษาและไม่แพ้งจนเกินไปสามารถจำหน่ายได้ดีในตลาดต่างประเทศ

ในส่วนของสาหร่ายมีมูลค่าส่งออก 500 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 45 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากการผลิตในประเทศจีนและเกาหลีใต้ซึ่งเป็นประเทศคู่แข่งได้ผลผลิตไม่ดี ประกอบกับปริมาณผลผลิตในประเทศญี่ปุ่นมีจำนวนไม่มาก ราคาซื้อขายอยู่ในเกณฑ์สูง จึงส่งผลให้ราคาส่งออกปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย สำหรับมันเทศมีมูลค่าส่งออก 200 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 67 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากเมนูมันเผาได้รับความนิยม จึงส่งผลให้มันเทศเป็นสินค้าส่งออกที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดในขณะนี้

ด้านสินค้าปศุสัตว์ ญี่ปุ่นส่งออกเนื้อโคมูลค่า 3,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะเดียวกัน มูลค่าการส่งออกไข่ไก่ซึ่งเป็นที่ต้องการสำหรับการบริโภคในครัวเรือนก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน

ขณะที่ ในเดือนกันยายน 2563 ญี่ปุ่นส่งออกข้าวมูลค่า 300 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 24 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา การส่งออกในช่วงที่ผ่านมาขยายตัวต่อเนื่องสาเหตุจากการบริโภคในครัวเรือนขยายตัว อย่างไรก็ตาม ปริมาณในสต็อก ณ ประเทศปลายทางเริ่มมีจำนวนมาก จึงส่งผลให้ปริมาณการส่งออกเริ่มลดลง

ถึงแม้ว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารของญี่ปุ่น จะเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 3 แต่มูลค่าส่งออกสะสมตั้งแต่เดือนมกราคม – กันยายน 2563 คิดเป็น 641,200 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ด้านเจ้าหน้าที่ของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) วิเคราะห์ว่า ในช่วงเดือนกันยายนที่ผ่านมา มูลค่าส่งออกสินค้าประมงลดลง แต่มูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรปรับตัวเพิ่มขึ้น จึงทำให้การส่งออกในภาพรวมขยายตัว อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การกลับมาระบาดของ COVID-19 โดยเฉพาะในภูมิภาคยุโรป อาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าเกษตรฯ ในช่วงหลังจากนี้ จึงจำเป็นต้องมีการเฝ้าติดตามอย่างต่อเนื่อง

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารของญี่ปุ่นในช่วงเดือนกันยายน 2563

รายการ	มูลค่า (100 ล้านบาท)	เปรียบเทียบกับ ก.ย. 62 (%)
เนื้อโค	30	+10
นมและผลิตภัณฑ์จากนม	17	+10
ไข่ไก่	5	+127
เนื้อสุกร	3	+101
ข้าว	3	-24
องุ่น	16	+74
สาหร่ายญี่ปุ่น	5	+45
แอปเปิ้ล	4	-40
มันเทศ	2	+67
Japanese Yam	2	+58
เห็ดหลินจือ	24	+39
ชาเขียว	15	+18
ไม้ดอก	2	-44

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

4. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จัดประชุมคณะกรรมการโรคสัตว์ปีกเพื่อรับมือมาตรการโรคไข้หวัดนก (7 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดการประชุม คณะกรรมการโรคสัตว์ปีกภายใต้คณะกรรมการสุขอนามัยปศุสัตว์ โดยที่ประชุมระบุว่า จากการตรวจสอบ การระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ในจังหวัด Kagawa พบว่า ไก่เริ่มล้มตายจำนวนมากขึ้น จากบริเวณทางเข้าโรงเลี้ยง โดยฟาร์มแห่งที่ตรวจพบมีการใช้พรมฆ่าเชื้อก่อนเข้าโรงเรือน แต่ไม่มีการเปลี่ยน รองเท้าบูธ นอกจากนี้ ยังตรวจพบช่องตามลวดตาข่ายและพบมูลของหนูในบริเวณโรงเลี้ยง โดย MAFF เน้นย้ำ ให้เกษตรกรรักษามาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงอย่างเคร่งครัด

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเส้นทางการติดโรครายงานผลการตรวจสอบต่อที่ประชุมคณะกรรมการฯ ว่า พนักงานของฟาร์มแห่งดังกล่าวมีการเปลี่ยนถุงมือก่อนเข้าสู่โรงเลี้ยงแต่ไม่มีการเปลี่ยนรองเท้าบูธ นอกจากนี้ ด้านฆ่าเชื้อรถยนต์พาหนะตั้งอยู่บริเวณนอกฟาร์ม โดยหลังจากมีการฆ่าเชื้อแล้ว รถยนต์พาหนะ จำเป็นต้องใช้ถนนสาธารณะ ในส่วนของสายพานรวบรวมไข่ตรวจพบมีช่องที่ลวดตาข่าย และยังพบมูลของหนู ในโรงเลี้ยงอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ไม่พบร่องรอยการบุกรุกของนกป่าแต่อย่างใด

ขณะเดียวกัน ผลการวิเคราะห์ยีนของไวรัสพบว่า เป็นสายพันธุ์ H5N8 ซึ่งเป็นสายพันธุ์เดียวกับที่ตรวจ พบจากนกป่าในจังหวัด Hokkaido และเกาหลีใต้ และสัตว์ปีกในภูมิภาคยุโรป ทั้งนี้ อยู่ระหว่างตรวจสอบ รายละเอียดความเชื่อมโยงของเส้นทางการติดโรคดังกล่าว

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

5. สหรัฐฯ มีความเป็นไปได้ที่จะขอเจรจาเปิดตลาดกับญี่ปุ่นเพิ่มเติมสำหรับข้าวและผลิตภัณฑ์จากนม ภายหลัง Mr. Biden ประกาศชัยชนะในการเลือกตั้งประธานาธิบดี (10 พฤศจิกายน 2563)

ภายหลัง Mr. Biden อดีตรองประธานาธิบดีของสหรัฐฯ จากพรรคเดโมแครต ประกาศชัยชนะ ในการเลือกตั้งประธานาธิบดี จึงเป็นที่น่าจับตามองเกี่ยวกับนโยบายด้านต่างประเทศต่อประเทศญี่ปุ่น เช่น การกลับมาเป็นสมาชิก CPTPP และการเจรจาเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อตกลงทางการค้าทวิภาคีระหว่างญี่ปุ่น - สหรัฐฯ ด้านองค์กรด้านการเกษตรรายใหญ่ของสหรัฐฯ เรียกร้องให้กำหนดเรื่องการค้าระหว่างประเทศและการขยายตลาดเป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วน หลายฝ่ายอยู่ระหว่างติดตามว่า Mr. Biden จะดำเนินการอย่างไร ต่อข้อเรียกร้องของพื้นที่แหล่งฟาร์มโคนมซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญในการเลือกตั้งครั้งนี้ รวมถึงรัฐแคลิฟอร์เนียซึ่งเป็น แหล่งปลูกข้าวและเป็นฐานสนับสนุนของพรรคเดโมแครต

เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายนตามเวลาท้องถิ่นที่ผ่านมา (วันที่ 8 พฤศจิกายนของประเทศไทย) American Farm Bureau Federation (AFBF) ซึ่งเป็นองค์กรด้านการเกษตรรายใหญ่ที่สุดในสหรัฐฯ ออกแถลงการณ์ เรียกร้องให้ Mr. Biden กำหนดเรื่องการค้าระหว่างประเทศและการขยายตลาด เป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วน ขณะเดียวกัน National Farmers' Union (NFU) ซึ่งมีสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรประเภทธุรกิจในครัวเรือน เปิดเผยว่า ระยะเวลาในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา ไม่ได้เปิดโอกาสให้แก่เกษตรกรในลักษณะดังกล่าว

การเจรจาข้อตกลงการค้า CPTPP เป็นนโยบายสำคัญของของอดีตประธานาธิบดี Mr. Obama แห่งพรรคเดโมแครต อย่างไรก็ตาม ในการเลือกตั้งครั้งนี้ไม่มีการระบุเรื่องดังกล่าวไว้ในนโยบายที่ใช้หาเสียง โดยระบุว่าจะไม่มีการเจรจากรอบการค้าเพิ่มเติม ถึงแม้ว่า Mr. Biden เคยดำรงตำแหน่งเป็นรองประธานาธิบดี ในสมัยประธานาธิบดี Mr. Obama แต่ในช่วงที่มีการหาเสียง แทบไม่มีการกล่าวถึงการเจรจาทางการค้าเลย ด้านแหล่งข่าวด้านต่างประเทศของญี่ปุ่นให้ความเห็นว่า เป็นการยากที่จะทราบถึงแนวคิดส่วนตัวของ Mr. Biden

รัฐวิสคอนซินและเพนซิลเวเนียเป็นพื้นที่สำคัญในการเลือกตั้งครั้งนี้ ซึ่งในอดีตเป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่มีการเจริญเติบโต จึงมีเสียงต่อต้านการเจรจา CPTPP ค่อนข้างมาก ขณะเดียวกันยังเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนเลี้ยงโคนมและปริมาณการผลิตน้ำนมดิบในลำดับต้นๆ ของสหรัฐฯ โดยรัฐวิสคอนซินได้รับการขนานนามว่าเป็นอาณาจักรแห่งอุตสาหกรรมโคนม

ในข้อตกลงทางการค้าทวิภาคีญี่ปุ่น – สหรัฐฯ ญี่ปุ่นเปิดตลาดสำหรับชีสให้เท่าเทียมกับรายละเอียดในข้อตกลง CPTPP แต่ไม่มีการกำหนดโควตานำเข้าเนยและนมผงพร้อมมันเนยจากสหรัฐฯ ดังนั้น สมาชิกของพรรคเดโมแครตและรีพับลิกันจาก 2 รัฐดังกล่าว จึงออกหนังสือร่วมกันเรียกร้องให้มีการเจรจาเพิ่มเติมระหว่างญี่ปุ่นกับสหรัฐฯ

สำหรับข่าวซึ่งญี่ปุ่นกำหนดโควตานำเข้าไว้ในข้อตกลง CPTPP แต่กำหนดให้เป็นสินค้ายกเว้นในข้อตกลงทางการค้าทวิภาคี นั้น แหล่งปลูกสำคัญ ได้แก่ รัฐแคลิฟอร์เนียซึ่งเป็นฐานเสียงสำคัญของพรรคเดโมแครต จึงมีความเป็นไปได้ว่าจะมีการเรียกร้องให้เจรจาเพิ่มเติมเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ภายใต้ข้อตกลงฯ จะมีการลดภาษีนำเข้าสำหรับไวน์ซึ่งเป็นอีกหนึ่งสินค้าสำคัญของรัฐแคลิฟอร์เนีย หลายฝ่ายจึงมองว่าหากคำนึงถึงผลประโยชน์ของรัฐแล้ว ผลกระทบจากนมน่าจะมีความสำคัญกว่าข้าว

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

6. รมว. เกษตรฯ ญี่ปุ่น เรียกร้องให้ดำเนินการฆ่าเชื้อในฟาร์มเลี้ยงไก่เร่งด่วนในพื้นที่ 12 จังหวัด (11 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายนที่ผ่านมา Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) กล่าวในการแถลงข่าวหลังการประชุมคณะรัฐมนตรีว่า ภายหลังมีการตรวจพบการระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) กรณีที่ 2 ของฤดูกาลนี้ในจังหวัด Kagawa จึงได้เรียกร้องให้ดำเนินการฆ่าเชื้อเร่งด่วนในฟาร์มเลี้ยงไก่ในจังหวัด Kagawa และอีก 11 จังหวัดใกล้เคียง

จังหวัดที่เรียกร้องให้ดำเนินการฆ่าเชื้อเร่งด่วน ได้แก่ จังหวัด Kagawa, Ehime, Tokushima, Kochi, Hiroshima, Okayama, Yamaguchi, Shimane, Tottori, Hyogo, Osaka และ Wakayama รวม 12 จังหวัด โดยได้ประสานไปยังแต่ละจังหวัดแล้วเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายนที่ผ่านมา ทั้งนี้ หลังการเรียกร้องของ รมว. ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัดได้สั่งการให้เกษตรกรดำเนินการฆ่าเชื้อฟาร์มเลี้ยงไก่ ซึ่ง MAFF จะติดตามผลการดำเนินการต่อไป

Mr. NOGAMI ระบุเพิ่มเติมว่า การแพร่ระบาดของโรค HPAI ในปีนี้เร็วกว่าทุกปี และต้องการให้จังหวัดและเกษตรกรยกระดับการเฝ้าระวัง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

7. สินค้าเกษตรสำคัญไม่อยู่ในสินค้าที่ต้องลดหรือยกเลิกภาษีนำเข้าภายใต้ความตกลง RCEP (11 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายนที่ผ่านมา แหล่งข่าวรายงานร่างความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ในส่วนของสาขาเกษตร โดยพบว่าสินค้าเกษตรสำคัญ 5 รายการ ได้แก่ ข้าว ข้าวสาลี เนื้อโคและเนื้อสุกร ผลิตภัณฑ์จากนม และพืชให้ความหวาน ตลอดจนเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ไก่แปรรูป ไม่เป็นเป้าหมายในการลดและยกเลิกภาษีนำเข้า จากนั้นจะมีการประชุมระดับรัฐมนตรีในวันที่ 11 พฤศจิกายน และการประชุมระดับผู้นำพร้อมลงนามในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2563 ทั้งนี้ อินเดียยังไม่เข้าร่วมความตกลงฯ

RCEP เป็นข้อตกลงการค้าเสรี (Economic Partnership Agreement: EPA) ซึ่งประกอบไปด้วยอาเซียน จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย รวม 16 ประเทศ เริ่มการเจรจาตั้งแต่ปี 2555 ซึ่งหากมีการลงนาม จะเป็นการจัดทำข้อตกลง EPA ครั้งแรกกับจีนและเกาหลีใต้ ขณะที่ อินเดียเริ่มขาดการประชุมเจรจาตั้งแต่ช่วงต้นปีที่ผ่านมา

ในร่างความตกลงฯ สาขาเกษตร พบว่ามีร้อยละของจำนวนสินค้าเกษตรที่ยกเลิกภาษีนำเข้าต่ำกว่าข้อตกลง CPTPP และข้อตกลง EPA กับ EU โดยสำหรับการนำเข้าจากจีน มีจำนวนสินค้าเกษตรที่ยกเลิกภาษีคิดเป็นร้อยละ 56 โดยญี่ปุ่นจะทยอยลดภาษีนำเข้าสำหรับผักแปรรูปแช่แข็งและผักอบแห้งจากเดิมที่กำหนดไว้ร้อยละ 9 อย่างไรก็ตาม หอมหัวใหญ่และต้นหอมซึ่งญี่ปุ่นตั้งเป้าเพิ่มการผลิตในประเทศสำหรับการแปรรูปและจำหน่ายให้ร้านอาหาร ไม่ได้อยู่ในรายการที่จะลดภาษีหรือยกเลิกภาษีนำเข้า

สำหรับเกาหลีใต้ โดยหลักการแล้วกำหนดให้ผักเป็นสินค้ายกเว้นการลดหรือยกเลิกภาษีนำเข้า โดยมีอัตราของจำนวนสินค้าเกษตรที่ยกเลิกภาษีนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 49 ต่ำกว่าการนำเข้าจากประเทศจีน ขณะที่ สำหรับอาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ที่ญี่ปุ่นมีการจัดทำ EPA อยู่เดิมแล้ว มีอัตราของจำนวนสินค้าเกษตรที่ยกเลิกภาษีนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 61 ต่ำกว่ากรอบข้อตกลงเดิม

ในส่วนของการส่งออกสินค้าเกษตรของญี่ปุ่น จีนจะทยอยลดภาษีนำเข้าสำหรับข้าวบรรจุกล่องพร้อมรับประทาน ขนมที่ทำจากข้าว และไม้ตัดดอก สำหรับเหล้าสาเก เหล้าขาว วิสกี้ จีนและเกาหลีใต้จะทยอยลดและยกเลิกภาษีนำเข้าเช่นกัน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

8. รมว. เกษตรฯ ญี่ปุ่น แถลงนโยบายเป็นครั้งแรกต่อคณะกรรมการการเกษตรฯ สภาผู้แทนราษฎร (11 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายนที่ผ่านมา Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง ญี่ปุ่น (MAFF) แถลงนโยบายเป็นครั้งแรกต่อคณะกรรมการการเกษตรฯ สภาผู้แทนราษฎร

โดยระบุว่าภายใต้สถานการณ์การระบาดของ COVID-19 จะดำเนินการเรื่องการรักษาเสถียรภาพการผลิตอาหารเป็นเรื่องสำคัญลำดับแรก ขณะเดียวกันจะดำเนินการมาตรการสนับสนุนการดำเนินกิจการต่อเนื่องของเกษตรกร นอกจากนี้ ยังเน้นย้ำว่าจะดำเนินการทั้งนโยบายเชิงอุตสาหกรรมและนโยบายเชิงพัฒนาชนบทควบคู่กัน

ในส่วนของการรักษาเสถียรภาพการผลิตอาหาร ได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการส่งเสริมการหันมาใช้สินค้าเกษตรที่ผลิตในประเทศสำหรับการแปรรูปและส่งจำหน่ายร้านอาหาร ด้านการสร้างความยั่งยืนของภาคเกษตร ระบุว่าจะทำให้การส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่และการเสริมสร้างพื้นฐานการผลิตภาคเกษตร โดยจะทำการรวบรวมพื้นที่การเกษตร และให้การสนับสนุนการเข้าสู่ภาคเกษตรจนถึงการบริหารจัดการด้านการเกษตร

นอกจากนี้ระบุว่า เนื่องจากตลาดภายในประเทศมีขนาดเล็กลง การเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรจึงจำเป็นต้องมีการกระตุ้นการส่งออก โดยจะจัดทำยุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมให้เสร็จภายในปีนี้เพื่อผลักดันให้ญี่ปุ่นเป็นประเทศแห่งการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหาร ขณะเดียวกัน เรียกร้องให้มีการเร่งพิจารณาการแก้ไขกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์เพื่อป้องกันการลักลอบนำพันธุ์ออกไปยังต่างประเทศ

ด้านนโยบายข้าว Mr. NOGAMI ระบุถึงแนวโน้มว่าอุปสงค์อาจมีมากกว่าอุปทาน จึงจะผลักดันให้มีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่นาอย่างเต็มที่ และส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายที่สอดคล้องกับอุปสงค์ของตลาด สำหรับการปฏิรูปสหกรณ์การเกษตร (JA) ได้เน้นย้ำว่า JA เป็นหน่วยงานที่สำคัญต่อการยกระดับรายได้เกษตรกรและพัฒนาการเกษตรของชุมชน

ในส่วนของนโยบายเชิงพัฒนาชนบท จะส่งเสริมการโฮมสเตย์ภาคเกษตร การใช้ประโยชน์จากเนื้อ Gibier การเชื่อมโยงระหว่างภาคเกษตรกับภาคสวัสดิการสังคม ด้านมาตรการรับมือโรคใช้หวัดนก ระบุว่ายกระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงเป็นสิ่งสำคัญ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

9. จังหวัด Kagawa เริ่มขั้นตอนกำจัดไก่ในฟาร์มที่ตรวจพบโรคใช้หวัดนกกรณี 3 ของฤดูกาลนี้ (12 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายนที่ผ่านมา จังหวัด Kagawa เริ่มดำเนินการมาตรการป้องกันการแพร่กระจายของโรคใช้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) เช่น การกำจัดไก่เนื้อในฟาร์มประมาณ 11,000 ตัว ภายหลังจากยืนยันไก่ต้องสงสัยติดโรคฯ จากฟาร์มเลี้ยงไก่ในเมือง Mitoyo โดยเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2563 จังหวัดได้รับแจ้งจากเกษตรกรว่าพบไก่ล้มตายจำนวน 16 ตัว จึงได้เข้าตรวจสอบ ทั้งนี้ ฟาร์มแห่งดังกล่าวตั้งอยู่ห่างจากฟาร์มที่ตรวจพบกรณีแรก 1 กิโลเมตร

ภายหลังจากตรวจพบกรณีแรกเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายนที่ผ่านมา จังหวัดได้เข้าตรวจสอบฟาร์มแห่งนี้เมื่อวันที่ 6 - 8 พฤศจิกายน 2563 ซึ่งผลการตรวจได้ผลเป็น Negative แต่ในวันที่ 10 พฤศจิกายนที่ผ่านมา เกษตรกรพบมีไก่ล้มตาย จึงได้แจ้งไปยังจังหวัด ผลการตรวจแบบง่ายได้ผลเป็น Positive นอกจากนี้ ผลการตรวจทางพันธุกรรมเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2563 ยืนยันเป็นไวรัส HPAI กลุ่มสายพันธุ์ H5 จึงได้กำหนดให้เป็นไก่ต้องสงสัยติดโรค ขณะนี้อยู่ระหว่างตรวจวิเคราะห์เพิ่มเติมว่าเป็นไวรัสสายพันธุ์ใด

จากข้อมูลของจังหวัด Kagawa พบว่า ฟาร์มแห่งนี้มีโรงเลี้ยงแบบชั้นเดียวจำนวน 6 หลัง และในพื้นที่ภายในรัศมี 10 กิโลเมตร มีฟาร์มเลี้ยงไก่จำนวน 106 แห่ง เลี้ยงไก่รวม 4.6 ล้านตัว ในเขตพื้นที่จังหวัด Kagawa และมีฟาร์มเลี้ยงไก่จำนวน 7 แห่ง เลี้ยงไก่รวม 114,000 ตัว ในเขตพื้นที่จังหวัด Tokushima

ร้านค้าของสหกรณ์การเกษตร (JA) ในเมือง Mitoyo เปิดเผยว่า เกษตรกรมียอดขายซื้อป้อนชาวเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และได้ข้อมูลจากฟาร์มเลี้ยงไก่ว่า หลายแห่งประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการมูลของนกป่า

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

10. ญี่ปุ่นพบไก่ต้องสงสัยติดโรคใช้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) กรณีที่ 4 ในจังหวัด Kagawa (13 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายนที่ผ่านมา แหล่งข่าวรายงานว่า มีการพบไก่ต้องสงสัยติดโรคใช้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) อีกเพิ่มเติมจากฟาร์มเลี้ยงไก่ในเมือง Mitoyo จังหวัด Kagawa โดยผลการตรวจแบบง่ายโดยเจ้าหน้าที่จังหวัดได้ผลเป็น Positive และอยู่ระหว่างการตรวจพันธุกรรมเพื่อยืนยันต่อไป

ฟาร์มแห่งนี้ตั้งอยู่ห่างจากฟาร์มที่ตรวจพบกรณีที่ 1 และ 3 ในรัศมี 10 กิโลเมตร โดยหากยืนยันการติดโรคจะถือเป็นกรณีที่ 4 ของฤดูกาลนี้ ต่อเนื่องจากการตรวจพบในเมือง Mitoyo เมื่อวันที่ 5 และ 11 พฤศจิกายน และในเมือง Higash-kagawa เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายนที่ผ่านมา

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

11. คณะกรรมการการเกษตรฯ เริ่มพิจารณาร่างแก้ไขกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ (13 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายนที่ผ่านมา คณะกรรมการด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง สมาชิกวุฒิสภาเริ่มการพิจารณาร่างแก้ไขกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ โดย Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เน้นย้ำถึงความสำคัญในการแก้ไขกฎหมายว่า การป้องกันการลักลอบนำพันธุ์พืชที่ได้รับการพัฒนาขึ้นใหม่ไปยังต่างประเทศจะช่วยส่งผลดีต่อการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ ด้านกรรมการจากพรรคฝ่ายค้านเห็นด้วยถึงความจำเป็นในการป้องกันการลักลอบนำพันธุ์พืชออกนอกประเทศโดยผิดกฎหมายแต่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการขออนุญาต (License) ในการเก็บพันธุ์ไว้ปลูกเองโดยเกษตรกร ขณะเดียวกัน มีกรรมการบางท่านมีความกังวลว่าจะเป็นการเพิ่มภาระให้เกษตรกร

สาระสำคัญของร่างแก้ไขกฎหมายดังกล่าว ได้แก่ การกำหนดเงื่อนไขการใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืชที่ขึ้นทะเบียน เช่น กำหนดให้ใช้เฉพาะในประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น ซึ่งจะเป็นการจำกัดการนำออกนอกประเทศ ขณะเดียวกัน การขยายพันธุ์จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้พัฒนาพันธุ์ก่อนแต่เฉพาะพันธุ์ที่ขึ้นทะเบียนเท่านั้น

Mr. Shin TAKEBE จากพรรค LDP แจ้งต่อที่ประชุมว่า บางส่วนมีความเห็นว่าการป้องกันการรั่วไหลของพันธุ์พืชทำได้โดยการขึ้นทะเบียนพันธุ์ในต่างประเทศเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายฯ และได้สอบถามความคิดเห็นจาก MAFF ซึ่งได้รับคำชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ว่า การปรับระบบไม่ให้มีการนำออกไปยังต่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญมาก ขณะเดียวกัน มีแนวคิดที่จะให้การสนับสนุนการขึ้นทะเบียนพันธุ์ในต่างประเทศด้วยเช่นกัน

หัวข้อหลักในการอภิปรายได้แก่การทบทวนการขยายพันธุ์โดยเกษตรกร Mr.Takashi SHINOHARA จากพรรค Constitutional Democratic ระบุในที่ประชุมว่า ทุกฝ่ายเห็นด้วยที่จะป้องกันไม่ให้มีการนำพันธุ์ออกนอกประเทศ แต่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการทบทวนการขยายพันธุ์โดยเกษตรกร ด้าน Mr. Yasuhiro HANASHI รัฐมนตรีช่วย MAFF ชี้แจงว่า ช่องทางในการลักลอบนำพันธุ์ออกไปยังต่างประเทศมี 2 ช่องทาง ได้แก่ พันธุ์พืชที่มีจำหน่ายในท้องตลาด และพันธุ์พืชที่เกษตรกรขยายพันธุ์เอง การจำกัดขอบเขตอย่างมีเหตุผลจึงเป็นแนวทางในการป้องกันการรั่วไหลของพันธุ์ได้

ด้าน Mr. NOGAMI ระบุเกี่ยวกับการทบทวนการขยายพันธุ์โดยเกษตรกรว่า สำหรับพันธุ์ทั่วไปเกษตรกรสามารถขยายพันธุ์เองได้เช่นเดียวกับที่ผ่านมา สำหรับพันธุ์ที่ขึ้นทะเบียนหากได้รับการอนุญาตจากผู้พัฒนาพันธุ์ก็สามารถขยายพันธุ์เองได้เช่นกัน การห้ามไม่ให้ขยายพันธุ์เองโดยเกษตรกรในทุกกรณีเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

ในส่วนของค่า License ในการขออนุญาตขยายพันธุ์เองโดยเกษตรกร MAFF ชี้แจงว่าการกำหนดราคาขึ้นอยู่กับผู้พัฒนาพันธุ์ ซึ่งองค์กรวิจัยด้านการเกษตรและอาหารแห่งชาติ (National Agriculture and Food Research Organization: NARO) ระบุว่า จะดำเนินการไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกร สำหรับหน่วยงานของแต่ละจังหวัด ปกติแล้วไม่มีการเก็บค่า License ในอัตราที่สูงจนกระทบต่อเกษตรกร ซึ่งบริษัทเมล็ดพันธุ์เอกชนก็ใช้ข้อเท็จจริงดังกล่าวในการพิจารณากำหนดราคาเช่นกัน

นอกจากนี้ Mr. Kenichi HOSODA จากพรรค LDP เสนอว่า ขั้นตอนการขออนุญาตจะต้องไม่สร้างความสับสนในพื้นที่ และได้สอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการ ซึ่ง MAFF ชี้แจงว่า การขออนุญาตสามารถรวมขอเป็นองค์กรได้ และมีแนวคิดจะจัดทำแบบฟอร์มสัญญาด้วย

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

12. ญี่ปุ่นตรวจพบโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงเป็นกรณีที่ 4 ของฤดูกาลในจังหวัด Kagawa (14 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายนที่ผ่านมา จังหวัด Kagawa ยืนยันการตรวจพบไก่ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ในเมือง Mitoyo ซึ่งเป็นกรณีที่ 4 ในฤดูกาลนี้ โดยเป็นการตรวจพบอย่างต่อเนื่องภายหลังตรวจพบกรณีแรกเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายนที่ผ่านมา ทั้งนี้ ฟาร์มที่ตรวจพบทั้ง 3 กรณี ตั้งอยู่ในพื้นที่รัศมี 3 กิโลเมตร ด้านเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ระบุว่า ไม่เคยมีเหตุการณ์เช่นนี้ในอดีต ในส่วนของฟาร์มที่ตรวจพบโรคฯ ในครั้งนี้ เลี้ยงไก่เนื้อประมาณ 10,000 ตัว และจังหวัดเริ่มดำเนินการมาตรการกำจัดโรค เช่น การกำจัดไก่ที่เลี้ยงไว้ แล้วเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายนที่ผ่านมา

ฟาร์มที่ตรวจพบเป็นกรณีที่ 4 ในครั้งนี้ตั้งอยู่ห่างจากฟาร์มที่ตรวจพบเป็นกรณีแรกเพียง 2.4 กิโลเมตร โดยภายหลังมีการตรวจพบกรณีแรก เจ้าหน้าที่ได้เข้าตรวจฟาร์มแห่งดังกล่าวแล้วแต่ได้ผลเป็น Negative อย่างไรก็ตาม ต่อมาในวันที่ 12 พฤศจิกายน 2563 พบมีไก่อล้มตายจำนวนเพิ่มขึ้น จึงได้แจ้งให้จังหวัดทราบ ซึ่งผลการตรวจแบบง่ายในวันเดียวกันได้ผลเป็น Positive และผลการตรวจทางพันธุกรรมในวันรุ่งขึ้นยืนยันว่าต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) กลุ่มสายพันธุ์ H5

จากสถานการณ์ดังกล่าว เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายนที่ผ่านมา MAFF จัดการประชุมศูนย์บัญชาการ มาตรการป้องกันโรคโดยมีการหารือเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันการแพร่กระจาย และเห็นชอบมาตรการ ช่วยเหลือจังหวัด Kagawa ทั้งทางด้านบุคลากรและอุปกรณ์ นอกจากนี้ Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF ระบุต้องการสนับสนุนอย่างเต็มที่ให้ฟาร์มที่ได้รับผลกระทบสามารถกลับมาประกอบกิจการได้อีกครั้ง

MAFF ระบุว่า จากรายงานของจังหวัดพบว่า มีความเป็นไปได้ที่พนักงานซึ่งปฏิบัติงานในฟาร์มที่ตรวจพบ เป็นกรณีที่ 3 ได้เข้ามาปฏิบัติงานในฟาร์มที่ตรวจพบครั้งนี้ด้วย ซึ่งเจ้าหน้าที่อยู่ระหว่างตรวจสอบเส้นทางการระบาดของโรคระหว่างฟาร์มที่เกี่ยวข้อง

ภายในพื้นที่รัศมี 10 กิโลเมตรจากฟาร์มที่ตรวจพบในครั้งนี้ มีฟาร์มเลี้ยงไก่ 112 แห่ง เลี้ยงไก่จำนวน 4.28 ล้านตัว ด้าน Mr. Keizo HAMADA ผู้ว่าราชการจังหวัด Kagawa ระบุกับผู้สื่อข่าวว่า สถานการณ์ มีความน่ากังวลเนื่องจากเป็นการตรวจพบกรณีที่ 4 ในระยะเวลาใกล้ๆ กัน โดยจะเร่งดำเนินการมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดโดยทันที

ศาสตราจารย์ Yoshihiro SAKODA จากมหาวิทยาลัย Hokkaido ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโรคไข้หวัดนก ระบุว่า พื้นที่ทั่วประเทศมีความเสี่ยงในการติดโรคไข้หวัดนก แต่หากไม่มีการนำเข้าเชื้อไวรัสเข้าสู่ฟาร์ม ก็จะไม่มีการแพร่ระบาด พร้อมทั้งเรียกร้องให้มีการตรวจสอบเส้นทางการเคลื่อนย้ายของคนอีกครั้งและป้องกันการบุกรุกของสัตว์ป่าเข้าไปยังบริเวณโรงเลี้ยง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

13. รัฐบาลญี่ปุ่นมองการลงนามความตกลง RCEP จะไม่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรฯ (16 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายนที่ผ่านมา ญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และสมาชิกอาเซียน รวม 15 ประเทศ จัดการประชุมสุดยอดสำหรับความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ทางออนไลน์ โดยได้เห็นชอบและลงนามในข้อตกลงร่วมกัน ทั้งนี้ สินค้าเกษตรสำคัญ 5 รายการ ได้แก่ ข้าว ข้าวสาลี เนื้อโคและเนื้อสุกร ผลิตภัณฑ์นม และพืชให้ความหวาน พร้อมด้วยสินค้าเกษตรอีก 2 รายการ ได้แก่ เนื้อไก่ และผลิตภัณฑ์ไก่แปรรูป ไม่อยู่ภายใต้ข้อตกลงการลดหรือยกเลิกภาษีนำเข้า นอกจากนี้ ระดับการยกเลิกภาษียังน้อยกว่าข้อตกลง CPTPP ฯลฯ ดังนั้น รัฐบาลญี่ปุ่นจึงมองว่า การจัดทำความตกลงในครั้งนี้ จะไม่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ป่าไม้ และประมง

การเจรจา RCEP เริ่มขึ้นเมื่อปี 2555 โดย 16 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้ สมาชิกอาเซียน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย อย่างไรก็ตาม ในการลงนามครั้งนี้ไม่มีประเทศอินเดียซึ่งถอนตัวจากการเจรจาตั้งแต่ปลายปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ สำหรับญี่ปุ่นแล้วนับเป็นการทำข้อตกลงทางเศรษฐกิจ (EPA) ครั้งแรกกับจีนและเกาหลีใต้

ความตกลงดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ก็ต่อเมื่อมีสมาชิกอาเซียนมากกว่า 6 ประเทศ และประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกอาเซียนมากกว่า 3 ประเทศ ให้สัตยาบัน ในส่วนของญี่ปุ่นอยู่ระหว่างพิจารณาเสนอขอความเห็นชอบของรัฐสภาสมัยสามัญในปี 2564 อย่างไรก็ตาม Mr. Hiroshi KAJIYAMA รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

การค้า และอุตสาหกรรม (METI) ระบุกับผู้สื่อข่าวภายหลังพิธีลงนามว่า จะพยายามให้ความตกลงดังกล่าว มีผลบังคับใช้โดยเร็ว นอกจากนี้ ความตกลงดังกล่าวยังกำหนดให้มีการทบทวนเมื่อมีผลบังคับใช้ไปแล้ว 5 ปี

ในส่วนของการยกเลิกความตกลงฯ ระดับการยกเลิกภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรต่ำกว่าข้อตกลง CPTPP และ Japan-EU EPA สำหรับประเทศจีน ระดับการยกเลิกภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรคิดเป็นร้อยละ 56 โดยญี่ปุ่น จะทยอยยกเลิกภาษีนำเข้าผักแปรรูปแช่แข็งและผักอบแห้งจากจีน (เดิมร้อยละ 9) ซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิต กับข้าวแช่แข็ง ผักรวมชุบแป้งทอด และอาหาร Freeze Dry ซึ่งกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พิจารณาแล้วเห็นว่า สินค้ารายการดังกล่าวผลิตในประเทศไม่เพียงพอ หรือตลาดมีการแบ่งแยกชัดเจน ขณะที่ หอมหัวใหญ่และต้นหอมจากจีนไม่รวมอยู่ในรายการสินค้าที่ต้องลดหรือยกเลิกภาษีนำเข้า

สำหรับเกาหลีใต้ โดยหลักการแล้วสินค้าผักไม่รวมอยู่ในรายการที่ต้องลดหรือยกเลิกภาษีนำเข้า โดยระดับการยกเลิกภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรคิดเป็นร้อยละ 49 นอกจากนี้ สมาชิกอาเซียน ออสเตรเลีย และ นิวซีแลนด์ คิดเป็นร้อยละ 61 ด้านส่วนนโยบาย MAFF มองว่า ความตกลงในครั้งนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อ ภาคเกษตรฯ ของญี่ปุ่นเป็นพิเศษ

ในแง่ของการส่งออกสินค้าเกษตรฯ จากญี่ปุ่น จีนจะทยอยยกเลิกภาษีนำเข้าสำหรับข้าวบรรจุกล่อง พร้อมรับประทาน ขมจากข้าว และไม้ตัดดอก อินโดนีเซียจะยกเลิกภาษีนำเข้าสำหรับเนื้อโค และจีนและ เกาหลีใต้จะยกเลิกภาษีนำเข้าสำหรับเห็ดสาเก เห็ดขาว และวีสกี

สาระสำคัญของความตกลง RCEP

สินค้า	การลดและยกเลิกภาษีนำเข้า
สินค้าเกษตรสำคัญ ข้าว ข้าวสาลี เนื้อโคและเนื้อสุกร ผลิตภัณฑ์จากนม พืชให้ความหวาน เนื้อไก่ และผลิตภัณฑ์ไก่แปรรูป	ยกเว้นการลดและยกเลิกภาษีนำเข้า
สินค้านำเข้าจากจีน ผักแปรรูปแช่แข็ง (อัตราปัจจุบัน 9%) และผักอบแห้ง (อัตราปัจจุบัน 9%)	ทยอยลดภาษีนำเข้าและยกเลิกในที่สุด
สินค้าส่งออกไปจีน ข้าวบรรจุกล่องพร้อมรับประทาน (อัตราปัจจุบัน 10%) ขมจากข้าว (อัตราปัจจุบัน 10%) ไม้ตัดดอก (อัตราปัจจุบัน 10% และ 23%)	ทยอยลดภาษีนำเข้าและยกเลิกในที่สุด
สินค้าส่งออกไปจีนและเกาหลีใต้ เห็ดสาเก (อัตราปัจจุบัน 40% และ 15%)	

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

14. ญี่ปุ่นตรวจพบโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงเป็นกรณีที่ 5 ของฤดูกาลในจังหวัด Kagawa (16 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายนที่ผ่านมา จังหวัด Kagawa เริ่มกำจัดไก่ไข่จำนวน 75,000 ตัว ภายหลังจากยืนยันการตรวจพบไก่ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ในฟาร์มเลี้ยงไก่ไข่ในเมือง Mitoyo ซึ่งเป็นกรณีที่ 5 ในฤดูกาลนี้

เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2563 จังหวัด Kagawa ได้รับแจ้งจากฟาร์มเลี้ยงไก่ว่า พบไก่ล้มตายจำนวนเพิ่มขึ้น ผลการตรวจแบบง่ายมีไก่จำนวน 11 ตัว ได้ผลเป็น Positive โดยฟาร์มแห่งดังกล่าวเคยผ่านการตรวจมาแล้ว 2 ครั้ง ภายหลังจากมีการตรวจพบกรณีที่ 1 และ 3 แต่ได้ผลเป็น Negative

จังหวัดเปิดเผยว่า ฟาร์มที่ตรวจพบในครั้งนี้มีโรงเลี้ยงไก่ 2 ชั้น แบบปิด จำนวน 3 โรง โดยพบไก่ล้มตายจำนวน 1 โรง ทั้งนี้ ฟาร์มแห่งดังกล่าวตั้งอยู่ห่างจากฟาร์มที่ตรวจพบกรณีแรก 1.5 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากฟาร์มที่ตรวจพบเป็นกรณีที่ 3 และ 4 เป็นระยะทาง 2 กิโลเมตร และ 3 กิโลเมตร ตามลำดับ ปัจจุบันอยู่ระหว่างตรวจสอบว่ามีการเข้าออกหรือเคลื่อนย้ายสิ่งของระหว่างฟาร์มที่ตรวจพบโรคก่อนหน้านี้หรือไม่

ภายหลังจากกำจัดไก่ในฟาร์มแห่งดังกล่าวแล้ว เจ้าหน้าที่จังหวัดจะดำเนินการฝังกลบ โดยคาดว่าจะใช้เวลาประมาณ 10 วัน ทั้งนี้ สถานที่ฝังกลบกับฟาร์มแห่งดังกล่าวตั้งอยู่ห่างกันประมาณ 2 – 3 กิโลเมตร ซึ่งเจ้าหน้าที่จะใช้ความระมัดระวังป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของโรค นอกจากนี้ ภายในรัศมี 10 กิโลเมตรจากฟาร์มที่ตรวจพบในครั้งนี้มีฟาร์มเลี้ยงไก่ 114 แห่ง เลี้ยงไก่จำนวน 4.47 ล้านตัว

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

15. ผลการศึกษาในเบื้องต้นพบว่าค่าใช้จ่ายในการจัดหาเครื่องจักรกลทางการเกษตรเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ (17 พฤศจิกายน 2563)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดทำรายงาน Intermediate Report เกี่ยวกับการทดลองใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) ในการผลิตข้าว โดยพบว่าสามารถลดชั่วโมงแรงงานได้ ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายด้านแรงงานต่อพื้นที่ 10 ฮาร์ (หรือ 0.625 ไร่) ลดลงร้อยละ 3 – 13 ขณะที่ มีค่าใช้จ่ายสำหรับเครื่องจักรกลทางการเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ส่งผลให้ผลกำไรปรับลดลงร้อยละ 7 – 90 เมื่อเทียบกับการทำการเกษตรแบบปกติ ถึงแม้ว่าการใช้เกษตรอัจฉริยะจะช่วยลดภาระด้านแรงงาน แต่หากไม่มีการปรับปรุงเรื่องผลตอบแทน คาดว่าจะเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมการในอนาคต ด้าน MAFF ตั้งเป้าลดต้นทุนในการจัดหาเครื่องจักรกลทางการเกษตร เช่น การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรร่วมกัน (Sharing)

โครงการทดลองใช้ Smart Agriculture เป็นการทดลองนำเครื่องจักรกลทางการเกษตรเทคโนโลยีล่าสุด เช่น หุ่นยนต์เครื่องจักรกลฯ Drone ฯลฯ ไปใช้ในพื้นที่จริง เพื่อศึกษาผลดีในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว โดยเริ่มในปีงบประมาณ 2562 (เมษายน 2562 - มีนาคม 2563) ในพื้นที่ 69 แห่งทั่วประเทศ และปัจจุบันมีพื้นที่เข้าร่วมการทดลองใช้ทั้งหมด 148 แห่ง

ในรายงาน Intermediate Report มีการวิเคราะห์ผลของการนำเทคโนโลยีฯ ไปใช้ในพื้นที่การผลิตข้าว ในช่วงปีงบประมาณแรก โดยแบ่งพื้นที่ปลูกข้าวออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ พื้นที่ขนาดใหญ่ พื้นที่ภูเขา

และพื้นที่ปลูกเพื่อการส่งออก และมีการแสดงอัตราการลดภาระด้านแรงงานและรายจ่ายและผลตอบแทนของกรณีตัวอย่าง

ในส่วนของชั่วโมงแรงงานพบว่า การใช้ Smart Agriculture ช่วยลดชั่วโมงแรงงานตลอดฤดูการผลิตได้ 0.2 – 1.9 ชั่วโมง เมื่อเทียบกับการผลิตแบบปกติ จึงช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านแรงงานได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ Drone ในการฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตรช่วยลดชั่วโมงแรงงานได้เฉลี่ยร้อยละ 81 ขณะเดียวกัน ระบบควบคุมระดับน้ำอัตโนมัติช่วยลดชั่วโมงแรงงานได้ร้อยละ 87 นอกจากนี้ การใช้ Drone ในการฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตรช่วยลดภาระในการตั้งสายยาง จึงลดความเหนื่อยล้าของตัวเกษตรกรด้วย

ขณะที่ ในแง่ของการบริหารจัดการด้านการเกษตรพบว่า ค่าใช้จ่ายด้านเครื่องจักรกลและอุปกรณ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 54 – 261 การนำเทคโนโลยีฯ เข้ามาใช้จำเป็นต้องมีการลงทุนเพิ่มเติม จึงส่งผลให้ผลกำไรลดลง 3,000 – 28,000 เยน ด้าน MAFF ระบุว่า ในปีถัดไปประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีฯ จะปรับตัวดีขึ้น เนื่องจากเกษตรกรมีความชำนาญและสามารถขยายพื้นที่ใช้งานได้

ขณะเดียวกัน เกษตรกรมีความเห็นว่า การใช้เทคโนโลยีฯ ช่วยเพิ่มแรงจูงใจของคนงาน นอกจากนี้ ยังช่วยให้เกษตรกรรายใหม่สามารถทำการเกษตรได้แม่นยำโดยใช้เวลาเท่ากับเกษตรกรที่มีความชำนาญได้ ดังนั้น มีข้อดีบางประการที่ไม่สะท้อนในการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนในการทดลองใช้เทคโนโลยีดังกล่าว

MAFF จะสรุปผลการศึกษากการทดลองใช้ Smart Agriculture ในช่วงฤดูใบไม้ผลิของปี 2564 (เมษายน 2564) โดยจากนี้ไปจะเข้าสู่ขั้นตอนการพิจารณาจัดทำโมเดลขนาดพื้นที่ทางการเกษตรที่เหมาะสมกับการใช้ Smart Agriculture รวมถึงการใช้เครื่องจักรกลฯ ร่วมกัน

การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายระหว่างพื้นที่ปลูกข้าวที่ทดลองใช้ Smart Agriculture กับพื้นที่ปกติ

หน่วย : 10,000 เยน ต่อพื้นที่ 10 ฮาร์ (หรือ 0.625 ไร่)

รายการ	พื้นที่ปลูกข้าวขนาดใหญ่			พื้นที่ภูเขา			พื้นที่ปลูกเพื่อการส่งออก		
	พื้นที่ทดลอง	พื้นที่เปรียบเทียบ	%	พื้นที่ทดลอง	พื้นที่เปรียบเทียบ	%	พื้นที่ทดลอง	พื้นที่เปรียบเทียบ	%
ค่าแรงงาน	1.88	2.16	-13	1.95	2.21	-12	0.88	0.91	-3
ค่าเครื่องจักรและอุปกรณ์	4.62	1.28	261	7.23	4.69	54	1.49	0.44	239
ผลกำไร	0.29	3.04	-90	3.72	4.02	-7	5.36	5.93	-10

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

16. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น ตั้งเป้ารักษาพื้นที่ทางการเกษตร 3.97 ล้านเฮกตาร์ ในปี 2573 (19 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เผยแพร่ “ร่างแนวทางพื้นฐานเกี่ยวกับการรักษาพื้นที่ทางการเกษตรฯลฯ” ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายพื้นที่ทางการเกษตรของ “เขตพื้นที่ทางการเกษตร” จำนวน 3.97 ล้านเฮกตาร์ (หรือ 24.81 ล้านไร่) ในปี 2573

ทั้งนี้ ในปี 2562 ญี่ปุ่นมีพื้นที่ทางการเกษตร 4 ล้านเฮกตาร์ (หรือ 25 ล้านไร่) โดยหากพื้นที่ทางการเกษตรยังคงลดลงต่อเนื่องเช่นปัจจุบัน คาดว่าในปี 2573 พื้นที่ทางการเกษตรจะลดลง 0.15 ล้านเฮกตาร์ (หรือ 0.94 ล้านไร่) ดังนั้น MAFF จึงได้กำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อให้พื้นที่ทางการเกษตรลดลงเพียง 0.03 ล้านเฮกตาร์ (หรือ 0.19 ล้านไร่)

ภายหลังมีการทบทวนแผนพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท MAFF จะมีการกำหนดแผนพื้นฐานเกี่ยวกับการรักษาพื้นที่ทางการเกษตรฯ ทุก 5 ปี โดยจังหวัดจะนำแผนพื้นฐานฯ ดังกล่าวไปกำหนดเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ทั้งนี้ ร่างแผนพื้นฐานฯ เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการนโยบายอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2563 และผ่านการพิจารณาและเห็นชอบโดยคณะอนุกรรมการส่งเสริมการเกษตรและพื้นที่ชนบท

หากพื้นที่ทางการเกษตรยังคงลดลงต่อเนื่องเช่นปัจจุบัน MAFF คาดการณ์ว่าในปี 2573 พื้นที่ทางการเกษตรจะลดลงเหลือ 3.85 ล้านเฮกตาร์ (หรือ 24.06 ล้านไร่) เนื่องจากมีการยกเลิกและการเสียหายของพื้นที่ทางการเกษตร

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

17. ญี่ปุ่นจัดทำร่างยุทธศาสตร์ส่งออกสินค้าเกษตรฯ รายสินค้าเพื่อผลักดันการส่งออกมูลค่า 5 ล้านล้านเยน ภายในปี 2573 (20 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายนที่ผ่านมา แหล่งข่าวรายงานรายละเอียดร่างยุทธศาสตร์ส่งเสริมการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารให้ได้ 5 ล้านล้านเยนภายในปี 2573 โดยมีการกำหนดสินค้าเกษตรฯ ที่ญี่ปุ่นมีจุดแข็งเป็น “สินค้าสำคัญ” และจัดทำเป้าหมายรวมถึงกำหนดประเทศคู่ค้าเป็นรายชนิดเพื่อผลักดันเชิงนโยบาย รวมถึงระบุรายละเอียดเกี่ยวกับ 1) การพัฒนาแหล่งผลิตเพื่อส่งออกที่รองรับความต้องการต่างประเทศและเงื่อนไขของประเทศคู่ค้า 2) การสนับสนุนการลงทุนของผู้ผลิตและผู้ประกอบการส่งออก 3) การสร้างระบบขนส่งและกระจายสินค้าทั้งในและต่างประเทศ ฯลฯ ทั้งนี้ จะมีการเสนอร่างยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าวให้ที่ประชุมรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องพิจารณาในวันที่ 20 พฤศจิกายนนี้

“สินค้าสำคัญ” คือ สินค้าที่ญี่ปุ่นมีจุดแข็งทั้งเรื่องคุณภาพและรสชาติ ตลอดจนมีศักยภาพในการผลักดันการส่งออก โดยเป็นการดำเนินการเช่นเดียวกับประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตรฯ อื่นที่ใช้ประโยชน์จากจุดแข็ง เช่น สหรัฐฯ เน้นส่งออกถั่วเหลืองและข้าวโพดเนื่องจากมีพื้นที่ทางการเกษตรขนาดใหญ่ ฝรั่งเศสเน้นส่งออกชีสและไวน์ โดยคาดว่าญี่ปุ่นจะเลือกเนื้อโคและผลไม้เป็นสินค้าสำคัญ

นอกจากนี้ ญี่ปุ่นจะกำหนดประเทศคู่ค้าที่เป็นเป้าหมายในการผลักดันการส่งออกเป็นรายสินค้า โดยพิจารณาจากแนวโน้มและความต้องการของตลาด ซึ่งจะจัดตั้งเป็น Consortium เพื่อรวบรวมข้อมูลและกำหนดยุทธศาสตร์ ขณะเดียวกัน จะกำหนดเป้าหมายเป็นรายประเทศคู่ค้า พร้อมระบุปัญหาและแนวทางแก้ไข และพิจารณาระบบสนับสนุนโดยภาครัฐ ณ ประเทศปลายทาง

ในส่วนของการพัฒนาแหล่งผลิตเพื่อส่งออก จะส่งเสริมให้มีการผลิตทั้งปีโดยให้มีราคาที่สามารถแข่งขันกับสินค้าเกษตรฯ จากประเทศอื่นได้ โดยรองรับเงื่อนไขการนำเข้าและความต้องการของตลาดปลายทาง ซึ่งจะกำหนดเป้าหมาย ปัญหา และแนวทางการแก้ไขเป็นรายแหล่งผลิต

ขณะเดียวกัน ภาครัฐจะสนับสนุนด้านเงินทุนเนื่องจากอาจมีกรณีที่ต้องจัดสร้าง Facility ใหม่ หรืออาจใช้เวลากว่าจะได้ผลตอบแทน ประกอบกับจะพิจารณาการพัฒนากระบวนการขนส่งที่รักษาคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เช่น ห่วงโซ่ความเย็น ณ ท่าเรือ สนามบิน และประเทศปลายทาง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

18. ญี่ปุ่นตรวจพบไก่ต้องสงสัยติดโรค HPAI กรณีที่ 6 ในจังหวัด Kagawa (20 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายนที่ผ่านมา แหล่งข่าวยืนยันผลการตรวจไก่ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) กรณีที่ 6 ได้ผลเป็น Positive โดยถึงแม้ว่าจะผ่านไปแล้ว 2 อาทิตย์จากการตรวจพบไก่ติดโรคฯ กรณีที่ 1 แต่สถานการณ์ยังไม่มีแนวโน้มที่จะคลี่คลาย ด้านกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) มีหนังสือแจ้งให้แต่ละจังหวัดปฏิบัติตามเงื่อนไขสุขอนามัยในการเลี้ยงปศุสัตว์เพื่อป้องกันการแพร่ระบาด รวมถึงเรียกร้องให้ปฏิบัติตามมาตรการสำหรับการเคลื่อนย้ายพาหนะ คน และสิ่งของ และมาตรการรับมือการบุกรุกของสัตว์ป่าอย่างเคร่งครัด

จนถึงปัจจุบันมีการตรวจพบไก่ติดโรค HPAI ในจังหวัด Kagawa 5 กรณี ในจำนวนดังกล่าวมี 4 กรณีที่ตรวจพบตั้งอยู่ในพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้ายหรือพื้นที่ภายในรัศมี 3 กิโลเมตร ทั้งนี้ ในปีนี้มีการตรวจพบเชื้อไวรัสจากมูลของนกป่าแล้วในจังหวัด Hokkaido และ Kagoshima นอกจากนี้ ยังพบการระบาดในหลายประเทศทั่วโลก MAFF ระบุว่า ในทุกพื้นที่ทั่วประเทศมีความเสี่ยงต่อการระบาด พร้อมทั้งเรียกร้องให้มีการฆ่าเชื้อยานพาหนะ การล้างมือ การใส่ชุดและถุงมือในเขตควบคุมสุขอนามัยปศุสัตว์ และการใส่รองเท้าบูท

ในวันเดียวกัน MAFF จัดการประชุมศูนย์บัญชาการมาตรการป้องกันโรคฯ โดยมีการระบุถึงความเป็นไปได้ของสาเหตุในการแพร่ระบาดของโรคในจังหวัด Kagawa ได้แก่ 1) การแพร่ระบาดผ่านนกป่า 2) การแพร่ระบาดผ่านพนักงาน และ 3) การแพร่ระบาดผ่านยานพาหนะ ขณะที่ Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF ระบุว่า ในฟาร์มที่ตรวจพบโรคฯ มีการพบตายกันนกเสียหลาย และพบช่องลอดบริเวณโรงเลี้ยงไก่ ซึ่งพบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานในการเลี้ยงปศุสัตว์ จึงเรียกร้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกดดันให้เกษตรกรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ในฤดูกาลนี้มีการตรวจพบไก่ติดโรค HPAI หลายครั้งในพื้นที่เดียวกันในช่วง 2 สัปดาห์ของเดือนพฤศจิกายน ซึ่งในอดีตมีการตรวจพบไก่ติดโรคในพื้นที่เดียวกันหลายครั้งในจังหวัด Miyazaki ทั้งหมด 13 กรณี ในปี 2554 แต่เป็นช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม

สำหรับไก่ที่ตรวจพบกรณีที่ 1 – 5 ก่อนหน้านี้ ผลการตรวจทางพันธุกรรมยืนยันว่าเป็นไวรัสสายพันธุ์ H5N8 ซึ่งอยู่ระหว่างตรวจสอบโดยละเอียดเพิ่มเติม โดยกรณีที่ 3 และ 4 เป็นฟาร์มของบริษัทเดียวกัน และกรณีที่ 5 เป็นบริษัทที่เกี่ยวข้อง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

19. จังหวัด Kagawa เร่งดำเนินการมาตรการรับมือการแพร่ระบาดของโรค HPAI ภายหลังยืนยัน ไก่ต้องสงสัยติดโรคฯ กรณีที่ 6 และ 7 (21 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) และจังหวัด Kagawa แถลงตรวจพบไก่ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) กรณีที่ 6 และ 7 ของฤดูกาลนี้ โดยสำหรับฟาร์มที่ตรวจพบกรณีที่ 6 พนักงานมีการเข้าออกฟาร์มที่เกี่ยวข้องอีก 4 แห่ง ซึ่งมีจำนวนเลี้ยงไก่รวม 355,000 ตัว ในส่วนของฟาร์มที่ตรวจพบกรณีที่ 7 เลี้ยงไก่จำนวน 495,000 ตัว ซึ่งจังหวัดจะเดินหน้ากำจัดไก่ตามมาตรการฯ และนับเป็นครั้งแรกที่มีการดำเนินการป้องกันการแพร่กระจายโรคกับไก่รวมประมาณ 850,000 ตัว ทั้งนี้ จังหวัดได้ร้องขอการจัดส่งเจ้าหน้าที่สนับสนุนจากกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินในการรับมือ

การกำจัดไก่ในฟาร์มที่ตรวจพบกรณีที่ 6 เริ่มขึ้นเมื่อเวลา 6.25 น. ของวันที่ 20 พฤศจิกายน 2563 โดยจัดแบ่งเป็นทีม ทีมละ 70 คน ผลัดกันปฏิบัติงาน 6 กะตลอดทั้งคืน สำหรับการกำจัดไก่ในฟาร์มที่ตรวจพบกรณีที่ 7 จะเริ่มในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2563 ซากไก่จะถูกบรรจุในถุงพลาสติกสองชั้นและนำไปฝังกลบ จากนั้นจะมีการฆ่าเชื้อ ด้าน Mr. Keizo HAMADA ผู้ว่าราชการจังหวัด Kagawa ระบุว่า จังหวัดเดินหน้าดำเนินการอย่างสุดความสามารถ แต่คาดว่าจะใช้เวลาประมาณ 10 วันถึงจะฝังกลบเสร็จสิ้น

ด้านการขอเจ้าหน้าที่สนับสนุนจากกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินนั้น มีเจ้าหน้าที่ประมาณ 1,060 นาย เข้าดำเนินการกำจัดไก่ในฟาร์มที่ตรวจพบกรณีที่ 6 และ 7 ทั้งนี้ สำหรับกรณีที่ 1, 2 และ 5 ได้รับการสนับสนุนเจ้าหน้าที่จากกองกำลังฯ ในจังหวัด แต่สำหรับกรณีที่ 6 และ 7 นั้น ได้ระดมกำลังจากทุกจังหวัด ในภูมิภาค Shikoku นอกจากเจ้าหน้าที่ของจังหวัดแล้ว เจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองและสำนักงานนโยบายการเกษตรในภูมิภาคก็ให้การสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าวด้วยเพื่อควบคุมการระบาดให้ได้เร็วที่สุด

กองพลที่ 14 กองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดิน (เมือง Zentsuji จังหวัด Kagawa) ระบุว่า จนถึง การรับมือกรณีที่ 7 ได้สนับสนุนเจ้าหน้าที่เข้าร่วมปฏิบัติงานแล้ว 2,510 นาย โดยระหว่างการเคลื่อนย้าย มีการเว้นระยะห่าง หมั่นล้างมือ เพื่อปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน COVID-19 ด้วย

เมือง Mitoyo ซึ่งตรวจพบไข้หวัดนกทั้งหมด 6 กรณี จากที่ตรวจพบทั่วประเทศ 7 กรณีนั้น มีจำนวน เลี้ยงไก่มากกว่าร้อยละ 50 ของปริมาณที่เลี้ยงทั้งจังหวัด โดยจัดเป็นพื้นที่เลี้ยงไก่ที่สำคัญ ฟาร์มที่ตรวจพบ ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในพื้นที่รัศมี 3 กิโลเมตร

ด้านจังหวัด Kagawa ได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ 88 ครัวเรือน จำนวนฟาร์ม ประมาณ 200 แห่ง เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายนที่ผ่านมา โดยจะเก็บรวบรวมภายในวันที่ 27 พฤศจิกายนนี้ ซึ่งสอบถามว่ามีการจัดตั้งจุดฆ่าเชื้อ ณ ทางเข้าฟาร์ม การใช้รองเท้าบูทในโรงเลี้ยง ฯลฯ หรือไม่ ในส่วนของ เมือง Mitoyo ได้ยกระดับการฉีดพ่นสารฆ่าเชื้อบริเวณทางหลวงของจังหวัดพื้นที่โดยรอบฟาร์มที่ตรวจพบโรคฯ โดยใช้รถฉีดน้ำฉีดพ่นสารปริมาณ 35 กิโลกรัมทุกวัน วันละ 2 ครั้ง

ความคืบหน้าการดำเนินการมาตรการรับมือการตรวจพบโรค HPAI

กรณี	วันที่ตรวจพบ	จำนวนไก่ที่เลี้ยง (ตัว)	ความคืบหน้า
1	5 พ.ย. 63	320,000	เสร็จสิ้นเมื่อ 15 พ.ย. 63
2	8 พ.ย. 63	46,000	เสร็จสิ้นเมื่อ 12 พ.ย. 63
3	11 พ.ย. 63	11,000	อยู่ระหว่างดำเนินการ
4	13 พ.ย. 63	10,000	เสร็จสิ้นเมื่อ 17 พ.ย. 63
5	15 พ.ย. 63	79,000	เริ่มฝังกลบตั้งแต่ 18 พ.ย. 63
6	20 พ.ย. 63	355,000 (รวมฟาร์มที่เกี่ยวข้อง)	เริ่มกำจัดตั้งแต่ 20 พ.ย. 63
7	20 พ.ย. 63	495,000	จะเริ่มกำจัด 21 พ.ย. 63

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

20. ค่า CPI สินค้าอาหารในเดือนตุลาคม 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (22 พฤศจิกายน 2563)

กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสารญี่ปุ่น (MIC) เผยแพร่ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) เดือนตุลาคม 2563 (ปี 2558 = 100) โดย CPI สินค้าอาหารมีค่า 106.7 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 19 เนื่องจากในปีที่ผ่านมาราคาสินค้าอาหารอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าทุกปี จึงส่งผลให้ในปีนี้มีผลไม่สด เช่น สาลี่ญี่ปุ่น มีราคาเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

เมื่อพิจารณารายสินค้าแล้วพบว่า ค่า CPI ผลไม้สดเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยสาลี่ญี่ปุ่นและแอปเปิ้ลพันธุ์ Fuji มีค่า CPI เพิ่มขึ้นร้อยละ 53.4 และร้อยละ 12.0 ตามลำดับ ขณะเดียวกัน ผักสดเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยแตงกวา หัวไชเท้า และกะหล่ำปลี เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 10

สำหรับเนื้อสัตว์เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเนื้อโคที่ผลิตในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 ขณะที่ เนื้อโคนำเข้าลดลงร้อยละ 1.7 ซึ่งลดลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 2 ในส่วนของเนื้อสุกรและเนื้อไก่เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 และร้อยละ 2.9 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ค่า CPI ของนมและผลิตภัณฑ์ลดลงร้อยละ 0.6 ไข่ไก่ลดลงร้อยละ 1.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งอัตราการลดลงขยายตัวเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ข้าวลดลงร้อยละ 0.8 ซึ่งลดลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 2

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

21. ญี่ปุ่นตรวจพบไก่ต้องสงสัยติดโรค HPAI อีกเป็นกรณีที่ 8 ในจังหวัด Kagawa (22 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) และจังหวัด Kagawa แถลงตรวจพบไก่ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) กลุ่มสายพันธุ์ H5 กรณีที่ 8 ของฤดูกาล จากฟาร์มเลี้ยงไก่ในเมือง Mitoyo ซึ่งตรวจพบก่อนหน้านี้แล้ว 6 กรณี โดยฟาร์มที่ตรวจพบในครั้งนี้ตั้งอยู่ภายในพื้นที่รัศมี 3 กิโลเมตรจากฟาร์มที่ตรวจพบกรณีที่ 1, 4, 5, 6 และ 7 และเลี้ยงไก่จำนวน 77,000 ตัว ทั้งนี้ จังหวัด Kagawa จะดำเนินการกำจัดไก่ที่เลี้ยงไว้ทั้งหมดในฟาร์มต่อไป

เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2563 จังหวัดได้รับแจ้งว่าพบไก่ล้มตายจำนวนมากขึ้น ผลการตรวจอย่างง่ายโดยเจ้าหน้าที่ของจังหวัดในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2563 ได้ผลเป็น Positive ซึ่งต่อมาผลการตรวจทางพันธุกรรมในวันเดียวกันยืนยันเป็นไก่ต้องสงสัยติดโรค HPAI ด้าน MAFF อยู่ระหว่างดำเนินการสืบหาเส้นทางการติดโรค

ฟาร์มที่ตรวจพบในครั้งนี้เลี้ยงไก่ในโรงเลี้ยงระบบปิด และผ่านการตรวจทางพันธุกรรมและ Antibody ภายหลังตรวจพบกรณีที่ 1, 4 และ 5 แต่ได้ผลเป็น Negative ทั้งนี้ MAFF และจังหวัดระบุว่าไม่มีการเคลื่อนย้ายยานพาหนะและเข้าออกของคนระหว่างฟาร์มที่ตรวจพบครั้งนี้กับฟาร์มที่ตรวจพบก่อนหน้านี้

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

22. ยอดจำหน่ายของซูปเปอร์มาร์เก็ตในเดือนตุลาคม 2563 ยังคงขยายตัวต่อเนื่อง (24 พฤศจิกายน 2563)

ยอดจำหน่ายของซูปเปอร์มาร์เก็ตอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง จากข้อมูลเผยแพร่โดยสมาคมที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 สมาคม พบว่า ในเดือนตุลาคม 2563 ซูปเปอร์มาร์เก็ตมียอดจำหน่ายรวม 922,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าผู้บริโภคบางส่วนจะหันไปรับประทานอาหารนอกบ้าน ภายหลังมีโครงการ Go To Eat แต่ความต้องการบริโภคในครัวเรือนยังคงอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ประกอบกับมียอดจำหน่ายข้าวใหม่ที่อยู่ในเกณฑ์ดีเช่นกัน

ยอดจำหน่ายในภาพรวมปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 9 ติดต่อกัน โดยยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารมีมูลค่า 836,700 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ผักผลไม้เป็นสินค้าที่มียอดจำหน่ายขยายตัวสูงสุด สภาพอากาศที่หนาวเย็นส่งผลให้ตลาดมีความต้องการผักไปประกอบอาหารประเภทสุกี้ (Nabe)

สำหรับเนื้อสัตว์มียอดจำหน่ายมูลค่า 13,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าหลายฝ่ายจะกังวลว่ายอดจำหน่ายเนื้อโคจะลดลงเนื่องจากผู้บริโภคบางส่วนหันไปรับประทานอาหารนอกบ้าน แต่ยอดจำหน่ายเนื้อโคส่วนที่มีราคาแพงยังคงอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่องเนื่องจากความต้องการไปประกอบอาหารประเภทสเต็กและเนื้อย่างในช่วงสุดสัปดาห์ ในส่วนของเนื้อสุกร ซูปเปอร์มาร์เก็ตบางแห่งหันมาเน้นการจำหน่ายสินค้านำเข้าเนื่องจากเนื้อสุกรในประเทศมีราคาสูง นอกจากนี้ สินค้าอาหารทั่วไป เช่น ข้าวใหม่ ก็มียอดจำหน่ายสูงขึ้นเนื่องจากความต้องการบริโภคในครัวเรือน ด้านอาหารปรุงสำเร็จมียอดจำหน่ายเพิ่มขึ้นในรอบ 3 เดือน ขณะเดียวกัน สินค้าประจำวัน เช่น ผลิตภัณฑ์จากนม อาหารแช่แข็งก็มียอดจำหน่ายอยู่ในเกณฑ์ดี

ข้อมูลสำรวจในครั้งนี้อ้างอิงโดย 3 สมาคม ได้แก่ National Supermarket Association of Japan, Japan Supermarket Association และ All Japan Supermarket Association ซึ่งเก็บข้อมูลจากสมาชิกจำนวน 270 บริษัท ทั้งนี้ สมาคมฯ คาดการณ์ว่า ในช่วงปลายปีและต้นปีใหม่จะมีผู้บริโภคใช้เวลาอยู่กับบ้านจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมรองรับความต้องการของผู้บริโภค

ยอดจำหน่ายของซูเปอร์มาร์เก็ตในเดือนตุลาคม 2563

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)	ส่วนต่างเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (%)
ยอดจำหน่ายรวม	922,400	+3.6
รวมผลิตภัณฑ์อาหาร	836,700	+3.5
รวมอาหารสด 3 ประเภท	327,800	+5.8
- ผักและผลไม้	134,700	+7.0
- สินค้าประมง	80,100	+4.8
- สินค้าปศุสัตว์	113,000	+5.0
อาหารปรุงสำเร็จ	92,700	+1.6
สินค้าประจำวัน	182,000	+2.6
ผลิตภัณฑ์อาหารทั่วไป เช่น ข้าวสาร	234,300	+1.9

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

23. คณะอนุกรรมการโรคสัตว์ปีกจัดทำข้อเสนอเร่งด่วนเพื่อรับมือการระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (25 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายนที่ผ่านมา คณะอนุกรรมการโรคสัตว์ปีกภายใต้คณะกรรมการสุขอนามัยปศุสัตว์กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดทำข้อเสนอเร่งด่วนเป็นครั้งแรก ภายหลังตรวจพบโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) อย่างต่อเนื่องในจังหวัด Kagawa โดยมีการคาดการณ์ว่าความเข้มข้นของไวรัสที่ติดมากับนกป่าปรับตัวสูงขึ้นในสภาพแวดล้อม ส่งผลให้ความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรคสูงขึ้น ทั้งนี้ เรียกร้องให้เกษตรกรรีบแจ้งให้ทางการทราบหากพบเหตุผิดปกติ ยกกระตือรือร้นในการเฝ้าระวังและเฝ้าระวังการระบาดของโรคสูงชัน ฆ่าเชื้อยานพาหนะที่ใช้บรรทุกปศุสัตว์ และการจัดตั้งจุดฆ่าเชื้อตามถนนสายหลักบริเวณรอบฟาร์มที่ตรวจพบโรคดังกล่าว

สาเหตุที่ความเข้มข้นของไวรัสปรับตัวเพิ่มขึ้นคาดการณ์ว่าเนื่องมาจากการแพร่ระบาดผ่านมูลและขนของนกป่า รวมถึงสัตว์ขนาดเล็ก ประกอบกับฟาร์มเลี้ยงไก่กระจุกตัว และมีจำนวนเลี้ยงไก่ต่อฟาร์มมาก จึงทำให้มีไวรัสเล็ดลอดจากฟาร์มที่ตรวจพบเชื้อไวรัสไข้หวัดนกฯ และมีการเพิ่มจำนวนในธรรมชาติ

สำหรับรายละเอียดของมาตรการ ได้แก่ การริบเร่งให้ทางการทราบเมื่อพบเหตุผิดปกติ การป้องกันการบุกรุกของสัตว์ขนาดเล็ก การยกระดับการดูแลสุขอนามัยในการเลี้ยงปศุสัตว์ นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการฯ ระบุว่า การป้องกันการแพร่ระบาดจำเป็นต้องมีการดำเนินการร่วมกันของผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ เช่น การฆ่าเชื้อ ฯลฯ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

24. ญี่ปุ่นพบไก่ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงในจังหวัด Fukuoka เป็นครั้งแรกของฤดูกาลนี้ (26 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) และจังหวัด Fukuoka แถลงตรวจพบไก่เนื้อจากฟาร์มในเมือง Munakata ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ซึ่งนับเป็นกรณีที่ 9 ของฤดูกาลนี้ และเป็นกรณีแรกของจังหวัด Fukuoka โดยในช่วงเช้าของวันเดียวกัน เจ้าหน้าที่จังหวัดได้เริ่มกำจัดไก่ที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มประมาณ 93,500 ตัว นอกจากนี้ ได้กำหนดพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้าย และมีการฆ่าเชื้อยานพาหนะในพื้นที่โดยรอบของฟาร์มแห่งดังกล่าว ขณะที่ ในวันเดียวกัน MAFF เปิดเผยว่า อยู่ระหว่างตรวจสอบทางพันธุกรรมของไวรัสที่ได้จากฟาร์มเลี้ยงไก่ในเมือง Awaji จังหวัด Hyogo ซึ่งผลการตรวจสอบอย่างง่ายได้ผลเป็น Positive เช่นกัน

จังหวัด Fukuoka ระบุว่า เมื่อเวลา 13.40 น. ของวันที่ 24 พฤศจิกายน 2563 ฟาร์มแห่งดังกล่าวได้แจ้งไปยังศูนย์สุขอนามัยปศุสัตว์ของจังหวัดว่าพบไก่ล้มตายจำนวนมากขึ้น โดยฟาร์มฯ มีโรงเลี้ยงแบบเปิดจำนวน 12 โรง พบไก่ล้มตายจำนวน 1 โรง ซึ่งผลการตรวจสอบอย่างง่ายเมื่อเวลา 16.30 น. พบว่า มีไก่จำนวน 9 ตัว จาก 10 ตัว ได้ผลเป็น Positive ในวันรุ่งขึ้นศูนย์อนามัยปศุสัตว์จึงได้ยืนยันไก่ต้องสงสัยติดโรค HPAI กลุ่มสายพันธุ์ H5

ภายในพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้ายหรือพื้นที่ภายในรัศมี 3 กิโลเมตรจากฟาร์มแห่งดังกล่าว มีฟาร์มเลี้ยงไก่จำนวน 1 แห่ง เลี้ยงไก่จำนวน 17,000 ตัว และภายในพื้นที่จำกัดการขนย้ายออกหรือพื้นที่ภายในรัศมี 3 – 10 กิโลเมตร มีฟาร์มเลี้ยงไก่จำนวน 6 แห่ง เลี้ยงไก่รวม 124,000 ตัว

ด้าน MAFF จัดการประชุมศูนย์บัญชาการมาตรการไข้หวัดนกเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายนที่ผ่านมา โดย Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF เรียกร้องให้ทุกจังหวัดปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงอย่างเคร่งครัด

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

25. คณะกรรมการการเกษตรฯ วุฒิสภา พิจารณาร่างแก้ไขกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ (27 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายนที่ผ่านมา คณะกรรมการการเกษตร ป่าไม้ และประมง วุฒิสภา จัดการประชุมพิจารณาร่างแก้ไขกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ โดยกรรมาธิการจากพรรครัฐบาลและพรรคฝ่ายค้านหยิบยกประเด็นค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเมื่อมีการใช้ระบบใบอนุญาต (License) ขยายพันธุ์ ขณะที่ กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ปฏิเสธข้อหาดังกล่าว และมีการแสดงการคำนวณค่า License

กรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้พัฒนาพันธุ์ โดยหากเป็นการปลูกข้าวพื้นที่ 10 เฮกตาร์ (62.5 ไร่) เกษตรกรจะเสียค่าใช้จ่ายสูงสุดประมาณ 1,600 เยน

เจ้าหน้าที่จากกรมอุตสาหกรรมอาหาร MAFF ระบุเกี่ยวกับสตอเบอรี่ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ขยายพันธุ์เองว่า ไม่คิดว่าจะมีการปรับเปลี่ยนค่า License ภายหลังที่มีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว และให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สำหรับพันธุ์ที่ขึ้นทะเบียน ปัจจุบันก็มีการซื้อพันธุ์ซึ่งคิดค่า License อยู่แล้ว จึงคาดว่าถึงแม้จะมีการแก้ไขกฎหมายฯ สถานการณ์ก็จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

ด้าน Mr. Hideki MIYAUCHI รัฐมนตรีว่าการ MAFF ระบุถึงกรณีอ้อยซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ขยายพันธุ์เองเช่นกันว่า จะไม่ได้รับผลกระทบจากการแก้ไขกฎหมายฯ เนื่องจากพันธุ์อ้อยส่วนใหญ่พัฒนาโดยองค์กรวิจัยด้านการเกษตรและอาหารแห่งชาติหรือหน่วยงานของจังหวัด Okinawa ซึ่งจำหน่ายในราคาถูกและไม่คาดการณ์ว่าค่า License จะปรับสูงขึ้นภายหลังการแก้ไขกฎหมายฯ

ในส่วนของ Ms. Mitsuko ISHII กรรมการจากพรรค The Japan Innovation Party ทักทายประเด็นที่เกษตรกรรู้สึกเป็นห่วงเพราะไม่ทราบว่าจะมีราคาค่า License จะประมาณเท่าใด ต่อประเด็นดังกล่าว Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF อธิบายถึงการคำนวณค่า License รายปีสำหรับต้นพันธุ์ที่พัฒนาโดยหน่วยงานของรัฐ เช่น องค์กรวิจัยด้านการเกษตรและอาหารแห่งชาติหรือหน่วยงานของจังหวัด พร้อมทั้งยกตัวอย่างค่า License สำหรับข้าวพื้นที่ปลูก 10 เฮกตาร์ (62.5 ไร่) อยู่ที่ 260 – 1,600 เยน อยู่นอกโรงเรือน พื้นที่ปลูก 1 เฮกตาร์ (6.25 ไร่) ประมาณ 3,000 – 3,900 เยน

นอกจากนี้ MAFF ระบุเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐมีการกำหนดค่า License สำหรับผู้ประกอบการขยายพันธุ์และสหกรณ์การเกษตร (JA) ซึ่งภายหลังแก้ไขกฎหมายฯ คาดว่าจะใช้วิธีการคำนวณเดิม

สำหรับข้อกังวลที่ว่าบริษัทเอกชนต่างชาติจะเข้ามาจับตลาดในการจำหน่ายพันธุ์พืชนั้น Mr. Seishi KUMANO ผู้ช่วยรัฐมนตรี MAFF ชี้แจงว่า เป็นไปไม่ได้เนื่องจากพันธุ์พืชที่ปลูกในญี่ปุ่นจำเป็นต้องมีการปรับให้เข้ากับสภาพภูมิอากาศที่มีความหลากหลาย ปัจจุบันมีพันธุ์ที่พัฒนาโดยบริษัทต่างชาติน้อยมาก การเพาะปลูกในญี่ปุ่นไม่สอดคล้องกับแนวคิดของบริษัทประเภทดังกล่าวที่เน้นการผลิตจำนวนมากแต่มีจำนวนชนิดน้อย

ขณะเดียวกัน ในที่ประชุมมีการหยิบยกข้อคิดเห็นที่ว่าหากบริษัทเอกชนมีส่วนแบ่งตลาดมากขึ้น จะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายสำหรับจัดซื้อพันธุ์พืชเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม MAFF ชี้แจงว่า ปัจจุบันมีพืชหลายชนิดที่เกษตรกรใช้พันธุ์ซึ่งพัฒนาโดยบริษัทเอกชน แต่ไม่พบว่าค่าเมล็ดพันธุ์เป็นอุปสรรคสำหรับเกษตรกร พร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติมว่า ถึงแม้ว่าค่าเมล็ดพันธุ์ของบริษัทเอกชนจะมีราคาสูงกว่าพันธุ์ที่พัฒนาโดยหน่วยงานของรัฐ แต่เนื่องจากได้ผลผลิตสูงกว่า จึงเป็นเหตุผลให้เกษตรกรเลือกใช้

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

26. ผลการประมูลข้าวนำเข้าแบบ SBS ครั้งที่ 3/2563 คิดเป็นร้อยละ 30 (27 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดการประมูลข้าวนำเข้าแบบ SBS ครั้งที่ 3 ประจำปีงบประมาณ 2563 (เมษายน 2563 – มีนาคม 2564) โดยเปิดประมูลรวม 25,000 ตัน มีปริมาณที่ประมูลได้ 7,475 ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 30 ความต้องการข้าวต่างประเทศอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

เนื่องจากราคาข้าวที่ผลิตในประเทศปรับตัวลดลง ประกอบกับความต้องการของผู้ประกอบการร้านอาหาร ลดลงจากสถานการณ์ COVID-19

เมื่อพิจารณาขายประเภทข้าวแล้วพบว่า เป็นข้าวเต็มเมล็ดสำหรับเป็น Table Rice 4,975 ตัน โดยเป็น ข้าวขาวเมล็ดกลางจากสหรัฐฯ 3,242 ตัน ราคาส่งมอบกิโลกรัมละ 180 เยน และมาร์คอัฟกิโลกรัมละ 66 เยน ใกล้เคียงเมื่อเทียบกับการประมูลครั้งก่อน นอกจากนี้เป็นข้าวจากไทยและไต้หวันตามลำดับ ขณะที่ ไม่มีข้าว จากออสเตรเลียเข้าร่วมการประมูล

ญี่ปุ่นกำหนดโควตาในการประมูลข้าวนำเข้าแบบ SBS ปีละ 100,000 ตัน โดยในปีงบประมาณนี้ มีปริมาณประมูลข้าวได้สะสม 16,984 ตัน น้อยกว่าปีงบประมาณที่ผ่านมาประมาณร้อยละ 40 ขณะที่ ผู้ค้าส่งข้าว รายใหญ่ให้ข้อมูลว่า มีแนวโน้มว่าผู้ประกอบการร้านอาหารจะใช้ข้าวที่นำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น เพื่อลดต้นทุนเนื่องจากได้รับผลกระทบจาก COVID-19

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

27. ญี่ปุ่นตรวจพบไก่ต้องสงสัยติดโรค HPAI กรณีที่ 10 ของฤดูกาลนี้ในจังหวัด Hyogo (27 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) แถลงยืนยัน การตรวจพบไก่ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) จากฟาร์มเลี้ยงไก่ในเมือง Awaji โดยนับเป็นกรณีที่ 10 ของฤดูกาลนี้ และนับเป็นกรณีแรกของจังหวัด Hyogo ทั้งนี้ ในวันเดียวกันจังหวัดได้เริ่ม กำจัดไก่ไข่อายุ 146,000 ตัวที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มแห่งดังกล่าวแล้ว และมีการกำหนดพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้าย และพื้นที่จำกัดการขนย้ายออก รวมถึงการจัดตั้งจุดฆ่าเชื้อ

จังหวัดเปิดเผยว่า ได้รับแจ้งจากฟาร์มแห่งดังกล่าวเมื่อเวลา 10.25 น. ของวันที่ 25 พฤศจิกายน 2563 ซึ่งผลการตรวจสอบอย่างง่ายเมื่อเวลา 12.36 น. ได้ผลเป็น Positive ทั้งนี้ ฟาร์มแห่งดังกล่าวมีโรงเลี้ยงแบบเปิด จำนวน 9 โรง ตรวจพบจำนวน 1 โรง มีไก่ล้มตายจำนวน 13 ตัว ต่อมาผลการตรวจโดยศูนย์สุขอนามัยปศุสัตว์ ของจังหวัดได้ยืนยันไวรัส HPAI กลุ่มสายพันธุ์ H5

ภายในพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้ายหรือพื้นที่ภายในรัศมี 3 กิโลเมตรจากฟาร์มแห่งดังกล่าวไม่มีฟาร์มเลี้ยงไก่ แห่งอื่น แต่ในพื้นที่จำกัดการขนย้ายออกหรือพื้นที่ภายในรัศมี 3 – 10 กิโลเมตร มีฟาร์มเลี้ยงไก่จำนวน 7 แห่ง เลี้ยงไก่รวมประมาณ 10,000 ตัว ทั้งนี้ จังหวัดได้จัดตั้งจุดฆ่าเชื้อจำนวน 7 แห่ง ตามถนนสายหลักบริเวณ โดยรอบฟาร์มฯ และเริ่มดำเนินมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดแล้ว

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

28. ปริมาณการผลิตข้าวที่ลดลงของออสเตรเลียส่งผลกระทบต่อปริมาณการนำเข้าแบบ OMA (29 พฤศจิกายน 2563)

เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดการประมูล ข้าวนำเข้าจากออสเตรเลียแบบ OMA ภายใต้ข้อตกลง CPTPP ครั้งที่ 4 ประจำปีงบประมาณ 2563 (เมษายน

2563 - มีนาคม 2564) โดยเปิดประมูลรวม 5,960 ตัน มีข้าวเข้าร่วมการประมูลรวม 555 ตัน ประมูลได้ทั้งหมด เป็นข้าวขาวเมล็ดสั้นไม่ขัดสี ราคาส่งมอบกิโลกรัมละ 186 เยน มาร์คอัฟกิโลกรัมละ 55 เยน

ญี่ปุ่นกำหนดโควตาประมูลข้าวนำเข้าจากออสเตรเลียภายใต้ข้อตกลง CPTPP ในปีงบประมาณนี้ 6,000 ตัน มีปริมาณประมูลได้สะสม 595 ตัน เนื่องจากปริมาณการผลิตข้าวในออสเตรเลียลดลงจึงมีปริมาณเข้าร่วมประมูลน้อย และเนื่องจากในปีงบประมาณที่ผ่านมา ประมูลข้าวได้ไม่เต็มจำนวนตามโควตาเป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน จึงได้ลดขั้นต่ำของมาร์คอัฟลงร้อยละ 15

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News